

OMEGA

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
zo 14. októbra 2004 *

Vo veci C-36/02,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES,

podaný Bundesverwaltungsgericht (Nemecko) rozhodnutím z 24. októbra 2001
a doručený Súdnemu dvoru 12. februára 2002, ktorý súvisí s konaním:

Omega Spielhallen- und Automatenaufstellungs-GmbH

proti

Oberbürgermeisterin der Bundesstadt Bonn,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia A. Rosas (spravodajca), R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts a S. von Bahr,

* Jazyk konania: nemčina.

generálna advokátka: C. Stix-Hackl,
tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. februára 2004,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Omega Spielhallen- und Automatenaufstellungs-GmbH, v zastúpení: P. Tuxhorn, Rechtsanwalt,

- Oberbürgermeisterin der Bundesstadt Bonn, v zastúpení: F. Montag, Rechtsanwalt,

- nemecká vláda, v zastúpení: W.-D. Plessing, splnomocnený zástupca,

- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Patakia a C. Schmidt, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 18. marca 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke sa týka výkladu článkov 49 ES až 55 ES o slobode poskytovania služieb a článkov 28 ES až 30 ES o voľnom pohybe tovaru.

- 2 Táto otázka bola položená v rámci „revision“ — opravného prostriedku podaného na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) spoločnosťou Omega Spielhallen- und Automatenaufstellungs-GmbH (ďalej len „Omega“), v ktorom žalobca namieta to, že rozhodnutie o zákaze prijaté voči nemu, ktoré vydala primátorka spolkového mesta Bonn (ďalej len „policajný orgán Bonn“) 14. septembra 1994, je zlučiteľné s právom Spoločenstva.

Skutkový stav, konanie pred vnútroštátnym súdom a prejudiciálna otázka

- 3 Omega, ktorá je spoločnosťou podľa nemeckého práva, prevádzkovala v Bonne (Nemecko) od 1. augusta 1994 zariadenie s názvom „laserdrome“ bežne určené na vykonávanie „laserového športu“. Toto zariadenie pokračovalo v prevádzke aj po 14. septembri 1994, keďže Omega získala povolenie na dočasné pokračovanie v prevádzke uznesením Verwaltungsgericht Köln (Nemecko) z 18. novembra 1994. Vybavenie používané Omegou v jej zariadení zahŕňajúce najmä laserové prístroje podobné samopalom, ako aj senzorové snímače umiestnené v streleckých dráhach alebo na vestách, ktoré nosia hráči, bolo pôvodne vyvinuté ako detská hračka voľne prístupná na trhu. Pretože sa toto vybavenie ukázalo ako

technicky nedostatočné, Omega sa zásobila od neurčitého dátumu, ale v čase po 2. decembri 1994, vybavením, ktoré dodáva anglická spoločnosť Pulsar International Ltd (teraz Pulsar Advanced Games Systems Ltd, ďalej len „Pulsar“). Franšízová zmluva však bola uzatvorená s Pulsarom až 29. mája 1997.

- 4 Ešte pred verejným otvorením „laserdromu“ časť obyvateľov protestovala proti tomuto zámeru. Na začiatku roku 1994 policajný orgán Bonn prikázal Omega, aby mu poskytol presný opis priebehu hry stanovenej pre „laserdrome“, a listom z 22. februára 1994 informoval Omegu o svojom zámere prijať rozhodnutie o zákaze v prípade, že tam bude možné „hrať sa na zabíjanie“ osôb. Omega odpovedala 18. marca 1994, že ide len o zasiahnutie upevnených senzorových snímačov umiestnených v streleckých dráhach.
- 5 Po zistení, že hra vykonávaná v „laserdrome“ mala takisto za cieľ zasiahnúť senzory umiestnené na vestách, ktoré nosia hráči, policajný orgán Bonn prijal 14. septembra 1994 rozhodnutie proti Omega, v ktorom jej zakázal pod pokutou 10 000 DEM za hru hranú v rozpore s týmto rozhodnutím „povoliť alebo tolerovať v jej... zariadení hry, ktoré majú za cieľ strieľať do ľudských terčov prostredníctvom laserového lúča alebo iných technických vybavení (napríklad infračervenými lúčmi), teda ktorej cieľom je na základe registrovaného zásahu ‚hrať sa na zabíjanie‘ osôb“.
- 6 Vyššie uvedené rozhodnutie bolo prijaté na základe oprávnenia v článku 14 ods. 1 Ordnungsbehördengesetz Nordrhein-Westfalen (zákon regulujúci policajné orgány v Severnom Porýní-Vestfálsku, ďalej len „OBG NW“), ktorý ustanovuje:

„Policajné orgány môžu prijať nevyhnutné opatrenia na odvrátenie nebezpečenstva ohrozujúce v jednotlivých prípadoch verejnú bezpečnosť alebo poriadok.“

- 7 Podľa rozhodnutia o zákaze zo 14. septembra 1994 predstavujú hry, ktoré prebiehali v zariadení prevádzkovanom Omegou nebezpečenstvo pre verejný poriadok, pretože simulované zabíjanie a s ním spojené zľahčovanie násilia sú v rozpore so základnými hodnotami prevažujúcimi vo verejnej mienke.
- 8 Námietka podaná Omegou proti tomuto rozhodnutiu bola zamietnutá Bezirksregierung Köln (miestny správny orgán v Kolíne) 6. novembra 1995. Rozsudkom z 3. septembra 1998 zamietol Verwaltungsgericht Köln jej žalobu. Odvolanie podané Omegou bolo takisto 27. septembra 2000 Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Nemecko) zamietnuté.
- 9 Následne Omega podala „revision“ — opravný prostriedok na Bundesverwaltungsgericht. Na podporu svojho opravného prostriedku sa medzi početnými ďalšími dôvodmi dovoľáva toho, že sporné rozhodnutie porušuje právo Spoločenstva, najmä právo na slobodné poskytovanie služieb ustanovené v článku 49 ES, pretože v jej „laserdrome“ sa malo používať vybavenie a technika dodaná anglickou spoločnosťou Pulsar.
- 10 Bundesverwaltungsgericht je toho názoru, že podľa vnútroštátneho práva musí byť „revision“ — opravný prostriedok Omegy zamietnutý. Napriek tomu sa pýta, či je toto riešenie v súlade s právom Spoločenstva, najmä s článkami 49 ES až 55 ES o slobodnom poskytovaní služieb a článkami 28 ES až 30 ES o voľnom pohybe tovaru.

- 11 Podľa vnútroštátneho súdu bolo správne, že Oberverwaltungsgericht rozhodol, že obchodné prevádzkovanie „hry na zabíjanie“ v „laserdrome“ Omega predstavovalo porušenie ľudskej dôstojnosti, pojmu ustanoveného v článku 1 ods. 1 prvej vete nemeckej ústavy.
- 12 Vnútroštátny súd vysvetľuje, že ľudská dôstojnosť je ústavná zásada, ktorú je možné porušiť buď ponížujúcim zachádzaním s protivníkom, o čo nejde v tomto prípade, alebo vytváraním či posilnením správania sa hráča, ktoré popiera základné právo každej osoby byť uznávaný a rešpektovaný, správanie, aké je v tomto prípade predvádzanie fiktívnych násilných aktov na účel hry. Najvyššia ústavná hodnota, akou je ľudská dôstojnosť, nemôže byť popretá v rámci zábavnej hry. Základné práva, ktorých sa dovoľáva Omega, nemôžu s ohľadom na vnútroštátne právo na tomto hodnotení nič zmeniť.
- 13 Čo sa týka použitia práva Spoločenstva, vnútroštátny súd sa domnieva, že dotknuté rozhodnutie porušuje slobodu poskytovania služieb ustanovenú článkom 49 ES. Omega totiž uzatvorila franšízovú zmluvu s anglickou spoločnosťou, ktorá nemôže poskytovať služby svojmu nemeckému klientovi napriek tomu, že poskytuje porovnateľné služby v členskom štáte, v ktorom má svoje sídlo. Zároveň treba preskúmať aj zásah do voľného pohybu tovaru stanoveného článkom 28 ES, pretože Omega si priala získať v Spojenom kráľovstve tovar na vybavenie jej „laserdromu“, najmä laserové zameriavacie prístroje.
- 14 Vnútroštátny súd sa domnieva, že vec v konaní pred vnútroštátnym súdom dáva príležitosť na bližšie spresnenie podmienok, pri ktorých právo Spoločenstva podrobuje obmedzeniam určitý druh poskytovania služieb alebo dovoz určitého tovaru. Konštatuje, že podľa judikatúry Súdneho dvora prekážky slobodného poskytovania služieb vyplývajúce z vnútroštátnych opatrení používaných bez rozdielu, môžu byť povolené len vtedy, keď sú tieto opatrenia odôvodnené naliehavými dôvodmi verejného záujmu, pokiaľ sú vhodné na zaistenie cieľa, ktorý sledujú a pokiaľ nie sú na dosiahnutie tohto cieľa neprimerané. Na účel posúdenia

nevyhnutnosti a proporcionality týchto opatrení nie je podstatné, že iný členský štát prijal iné ochranné opatrenia (pozri rozsudky z 21. septembra 1999, *Läärä a i.*, C-124/97, Zb. s. I-6067, body 31, 35 a 36, a z 21. októbra 1999, *Zenatti*, C-67/98, Zb. s. I-7289, body 29, 33 a 34).

- 15 Vnútroštátny súd sa však pýta, či vo svetle rozsudku z 24. marca 1994, *Schindler* (C-275/92, Zb. s. I-1039), je spoločné právne poňatie vo všetkých členských štátoch podmienkou nutnou nato, aby tieto štáty boli oprávnené obmedziť podľa svojho uváženia určitý druh plnení chránený Zmluvou o ES. Na základe takéhoto výkladu už citovaného rozsudku *Schindler* môže byť sporné rozhodnutie ťažko potvrdené, pokiaľ nie je možné usúdiť spoločné právne poňatie, čo sa týka posudzovania zábavných hier simulujúcich akty zabíjania v členských štátoch.
- 16 Vnútroštátny súd konštatuje, že dva už citované rozsudky *Läärä a i.* a *Zenatti* vydané po už citovanom rozsudku *Schindler* môžu vzbudzovať dojem, že Súdny dvor sa už nedrží striktné spoločného právneho poňatia na obmedzenie slobodného poskytovania služieb. V takom prípade by právo Spoločenstva podľa vnútroštátneho súdu nebránilo potvrdeniu dotknutého rozhodnutia. Z dôvodov zásadného významu zásady ľudskej dôstojnosti by nebolo na mieste ako podľa práva Spoločenstva, tak podľa nemeckého práva bližšie preskúmať proporcionality vnútroštátneho opatrenia obmedzujúceho slobodu poskytovania služieb.
- 17 Za týchto okolností Bundesverwaltungsgericht rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je v súlade s ustanoveniami o slobodnom poskytovaní služieb a o voľnom pohybe tovaru obsiahnutými v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, že vnútroštátne

právo ukladá zákaz určitej obchodnej činnosti — v danom prípade prevádzkovanie tzv. „laserdrome“, v ktorom sú simulované akty zabíjania — pretože je v rozpore so základnými hodnotami ustanovenými ústavou?“

O prípustnosti prejudiciálnej otázky

- 18 Policajný orgán Bonn sa pýta na prípustnosť otázky a presnejšie povedané, na použiteľnosť predpisov práva Spoločenstva o základných slobodách v tomto spore. Podľa neho rozhodnutie o zákaze prijaté 14. septembra 1994 sa nedotýkalo žiadnej činnosti s cezhraničným charakterom, a teda ani nemohlo obmedziť základné slobody zaručené Zmluvou. Podotýka, že ku dňu prijatia tohto rozhodnutia vybavenie, ktoré Pulsar navrhol doručiť Omega nebolo ešte dodané a žiadna franšízová zmluva Omegu nezavazovala prijať variant hry dotknutý zákazom.
- 19 Treba však skonštatovať, že podľa ustálenej judikatúry je vecou len vnútroštátnych súdov, ktoré rozhodujú o spore a ktoré musia prevziať zodpovednosť za prijaté súdne rozhodnutie, posúdiť s ohľadom na osobitosť každej veci ako nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke na vyhlásenie ich rozsudku, tak aj relevantnosť otázok, ktoré položili Súdnemu dvoru. V dôsledku toho, ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Spoločenstva, je Súdny dvor v zásade oprávnený rozhodnúť (pozri najmä rozsudky z 13. marca 2001, *PreussenElektra*, C-379/98, Zb. s. I-2099, bod 38; z 22. januára 2002, *Canal Satélite Digital*, C-390/99, Zb. s. I-607, bod 18; z 27. februára 2003, *Adolf Truley*, C-373/00, Zb. s. I-1931, bod 21; z 22. mája 2003, *Korhonen a i.*, C-18/01, Zb. s. I-5321, bod 19, a z 29. apríla 2004, *Kapper*, C-476-01, Zb. s. I-5205, bod 24).

- 20 Navyše z tejto judikatúry vyplýva, že odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom je možné len vtedy, pokiaľ sa javí ako zrejmé, že požadovaný výklad práva Spoločenstva nemá žiadny vzťah k skutočnosti alebo predmetu sporu v pôvodnom konaní, ak ide o hypotetický problém alebo pokiaľ ešte Súdny dvor nedisponuje skutkovými alebo právnymi poznatkami nevyhnutnými nato, aby užitočne zodpovedal na otázky, ktoré mu boli položené (pozri rozsudky PreussenElektra, už citovaný, bod 39; Canal Satélite Digital, už citovaný, bod 19; Adolf Truley, už citovaný, bod 22; Korhonen a i., už citovaný, bod 20, a Kapper, už citovaný, bod 25).
- 21 Tak tomu nie je v prejednávanom prípade. I keď totiž vyplýva zo spisu, že v okamihu prijatia rozhodnutia zo 14. septembra 1994 Omega ešte formálne neuzatvorila zmluvu o dodaní alebo o franšíze so spoločnosťou so sídlom v Spojenom kráľovstve, stačí konštatovať, že toto rozhodnutie je v každom prípade s ohľadom na jeho pôsobenie do budúcnosti a s ohľadom na obsah zákazu, ktoré ustanovuje, spôsobilé obmedziť budúci vývoj zmluvných vzťahov medzi oboma zmluvnými partnermi. Nezdá sa teda zrejmé, že otázka položená vnútroštátnym súdom, ktorá sa týka výkladu ustanovení Zmluvy zabezpečujúcej slobodu poskytovania služieb a voľný pohyb tovaru, nemá žiadny vzťah k skutočnosti alebo predmetu sporu vo veci samej.
- 22 Z toho vyplýva, že prejudiciálna otázka položená Bundesverwaltungsgericht musí byť vyhlásená za prípustnú.

O prejudiciálnej otázke

- 23 Svojou prejudiciálnou otázkou chce vnútroštátny súd zistiť, po prvé, či zákaz obchodnej činnosti z dôvodov vzťahujúcich sa na ochranu takých základných hodnôt ustanovených vnútroštátnou ústavou, ako je v tomto prípade ľudská

dôstojnosť, je zlučiteľný s právom Spoločenstva, a po druhé, či možnosť, ktorou disponujú členské štáty, obmedziť z týchto dôvodov základné slobody zaručené Zmluvou, a síce slobodu poskytovania služieb a voľný pohyb tovaru, je podriadená, ako je možné vyvodiť z už citovaného rozsudku Schindler, podmienke, že toto obmedzenie spočíva na spoločnom právnom poňatí všetkých členských štátov.

24 Na úvod treba stanoviť, do akej miery je obmedzenie určené vnútroštátnym súdom spôsobilé ovplyvniť výkon slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu tovaru, ktoré sú upravené v rôznych ustanoveniach Zmluvy.

25 V tomto ohľade je na mieste určiť, že sporné rozhodnutie tým, že zakazuje Omega prevádzkovať jej „laserdrome“ podľa variantu hry vyvinutého Pulsarom a legálne touto spoločnosťou uvedeného na trh v Spojenom kráľovstve, najmä v režime franšízy, obmedzuje slobodu poskytovania služieb, ktorý článok 49 ES zaručuje ako poskytovateľom, tak aj príjemcom týchto služieb so sídlom v inom členskom štáte. Okrem toho v miere, v akej prevádzkovanie druhu hry vyvinutej Pulsarom vyžaduje použitie špeciálneho vybavenia, ktoré je zároveň uvedené na trh v Spojenom kráľovstve povoleným spôsobom, zákaz uložený Omega odrádza túto spoločnosť od nákupu takéhoto vybavenia, čím zasahuje do voľného pohybu tovaru zaručeného článkom 28 ES.

26 Predsa však treba poznamenať, že vnútroštátne opatrenie, ktoré obmedzuje ako slobodné poskytovanie služieb, tak aj voľný pohyb tovaru, skúma Súdny dvor v zásade len s ohľadom na jednu z týchto dvoch základných slobôd, ak je preukázané, že v prejednávanych okolnostiach prípadu je jedna z týchto slobôd vzhľadom k druhej úplne podradená a môže k nej byť priradená (pozri v tomto zmysle rozsudky Schindler, už citovaný, bod 22; Canal Satélite Digital, už citovaný, bod 31, a z 25. marca 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025, bod 46).

- 27 Za okolností tohto konania pred vnútroštátnym súdom aspekt slobodného poskytovania služieb prevažuje nad aspektom voľného pohybu tovaru. Policajný orgán Bonn a Komisia Európskych spoločenstiev totiž správne zdôraznili, že sporné rozhodnutie obmedzuje dovoz tovaru len potiaľ, pokiaľ sa týka špeciálneho vybavenia vyvinutého pre zakázaný variant laserovej hry, čo je nevyhnutný následok obmedzenia uloženého s ohľadom na poskytovanie služieb Pulsarom. V dôsledku toho, tak ako uviedla generálna advokátka v bode 32 svojich návrhov, nie je na mieste skúmať samostatne zlučiteľnosť tohto rozhodnutia s ustaveniami Zmluvy o voľnom pohybe tovaru.
- 28 Čo sa týka odôvodnenia obmedzenia slobodného poskytovania služieb uloženého rozhodnutím zo 14. septembra 1994, článok 46 ES, ktorý je použiteľný na túto oblasť podľa článku 55 ES, pripúšťa obmedzenia odôvodnené verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou a verejným zdravím. V danom prípade vyplýva zo spisu, že dôvody uvedené policajným orgánom Bonn pri prijatí rozhodnutia o zákaze uvádzajú výslovne skutočnosť, že predmetná činnosť predstavuje nebezpečenstvo pre verejný poriadok. Okrem toho odkaz na nebezpečenstvo ohrozujúce verejný poriadok sa zároveň nachádza v paragrafe 14 ods. 1 OBG NW, ktorý oprávňuje policajné orgány na prijatie nevyhnutných opatrení na odvrátenie takéhoto nebezpečenstva.
- 29 V tomto konaní je nepopierateľné, že sporné rozhodnutie bolo prijaté nezávisle od akéhokoľvek prihliadnutia na štátnu príslušnosť poskytovateľa alebo príjemcu služieb, ktorí boli predmetom obmedzenia. V každom prípade, pretože opatrenia na ochranu verejného poriadku patria pod výnimku zo slobodného poskytovania služieb uvedenú v článku 46 ES, netreba riešiť, či tieto opatrenia sa používajú bez rozdielu ako na vnútroštátnych poskytovateľov služieb, tak aj na poskytovateľov služieb so sídlom v iných členských štátoch.
- 30 Možnosť členského štátu využiť výnimku ustanovenú Zmluvou však nebráni súdnej kontrole opatrení, ktoré túto výnimku použili (pozri rozsudok zo 4. decembra 1974, Van Duyn, 41/74, Zb. s. 1337, bod 7). Navyše pojem „verejný poriadok“ v práve

Spoločenstva a najmä, keď má odôvodniť výnimku od základnej slobody poskytovania služieb, sa musí chápať striktnie tak, že jeho dosah sa nemôže určovať jednostranne každým členským štátom bez kontroly zo strany orgánov Spoločenstva (pozri analogicky s voľným pohybom pracovníkov rozsudky Van Duyn, už citovaný, bod 18, a z 27. októbra 1977, Bouchereau, 30/77, Zb. s. 1999, bod 33). Z toho vyplýva, že je možné dovolávať sa verejného poriadku len v prípade skutočnej a dostatočne závažnej hrozby, ktorá sa dotýka základného záujmu spoločnosti (pozri rozsudok zo 14. marca 2000, Église de scientologie, C-54/99, Zb. s. I-1335, bod 17).

- 31 Určité okolnosti, ktoré môžu odôvodniť odvolanie sa na pojem verejný poriadok, sa však môžu líšiť podľa krajiny a času. Je teda potrebné v tomto ohľade priznať príslušným vnútroštátnym orgánom určitú voľnú úvahu v rozmedzí stanovenom Zmluvou (rozsudky Van Duyn, už citovaný, bod 18, a Bouchereau, už citovaný, bod 34).
- 32 V konaní pred vnútroštátnym súdom sa príslušné orgány domnievali, že činnosť dotknutá rozhodnutím o zákaze ohrozuje verejný poriadok z dôvodu skutočnosti, že podľa prevažujúcej verejnej mienky obchodné prevádzkovanie zábavných hier zahŕňajúcich simuláciu aktov zabíjania zasahuje základnú hodnotu ustanovenú vnútroštátnou ústavou, a sice ľudskú dôstojnosť. Podľa Bundesverwaltungsgericht vnútroštátne súdy, ktoré mali rozhodovať o veci, zdieľali a potvrdili poňatie potreby ochrany ľudskej dôstojnosti, na ktorom spočíva napadnuté rozhodnutie, toto poňatie sa musí v dôsledku toho považovať tak, že je v súlade s ustanoveniami nemeckej ústavy.
- 33 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podľa ustálenej judikatúry tvoria základné práva neoddeliteľnú časť všeobecných zásad práva, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zabezpečuje a ktorý sa pritom inšpiruje spoločnými ústavnými tradíciami členských štátov, ako aj vysvetleniami a ustanoveniami danými medzinárodnými zmluvami,

ktoré sa týkajú ochrany ľudských práv, na ktorých tvorbe členské štáty spolupracovali alebo ku ktorým pristúpili. Zvláštny význam prináleží v tejto súvislosti Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri najmä rozsudky z 18. júna 1991, ERT, C-260/89, Zb. s. I-2925, bod 41; zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia, C-274/99 P, Zb. s. I-1611, bod 37; z 22. októbra 2002, Roquette Frères, C-94/00, Zb. s. I-9011, bod 25, a z 12. júna 2003, Schmidberger, C-112/00, Zb. s. I-5659, bod 71).

34 Tak ako uviedla generálna advokátka v bodoch 82 až 91 svojich návrhov, právny poriadok Spoločenstva nesporne smeruje k zaisteniu rešpektovania ľudskej dôstojnosti ako jednej zo všeobecných právnych zásad. Je teda jednoznačné, že cieľ ochrany ľudskej dôstojnosti je zlučiteľný s právom Spoločenstva bez toho, aby v tomto ohľade malo význam, že v Nemecku zásade rešpektovania ľudskej dôstojnosti prináleží zvláštne postavenie ako nezávislému základnému právu.

35 Keďže dodržiavanie základných práv sa ukladá ako Spoločenstvu, tak aj členským štátom, ochrana týchto práv zakladá legitímny záujem, ktorý v zásade odôvodňuje obmedzenia povinností uložených právom Spoločenstva, takisto podľa základnej slobody zaručenej Zmluvou, akým je slobodné poskytovanie služieb (pozri v rozsahu, v ktorom sa týka voľného pohybu tovaru, rozsudok Schmidberger, už citovaný, bod 74).

36 Treba však skonštatovať, že opatrenia obmedzujúce slobodu poskytovania služieb môžu byť odôvodnené dôvodmi verejného poriadku len potiaľ, pokiaľ sú nevyhnutné na ochranu záujmov, ktoré majú zaistiť, a len v rozsahu, v akom tieto ciele nemôžu byť dosiahnuté menej obmedzujúcimi opatreniami (pozri v rozsahu, v ktorom sa týka voľného pohybu kapitálu, rozsudok Église de scientologie, už citovaný, bod 18).

- 37 V tomto ohľade nie je nevyhnutné, aby obmedzujúce opatrenie orgánov jedného členského štátu sa zhodovalo s poňatím zdieľaným všetkými členskými štátmi, čo sa týka spôsobu ochrany dotknutého základného práva alebo legitímneho záujmu. Napriek tomu je pravdou, že sa v bode 60 už citovaného rozsudku Schindler Súdny dvor odvolal na morálne, náboženské alebo kultúrne úvahy, na základe ktorých všetky členské štáty podrobujú organizáciu lotérií a iných peňažných hier obmedzeniam, a nezamýšľal uvedením tohto spoločného poňatia vysloviť všeobecné kritérium na posúdenie primeranosti každého vnútroštátneho opatrenia, ktoré obmedzuje výkon hospodárskej činnosti.
- 38 Naopak, ako vyplýva z ustálenej judikatúry od už citovaného rozsudku Schindler, nevyhnutnosť a primeranosť prijatých ustanovení nie sú vylúčené len z toho dôvodu, že jeden členský štát zvolil rozdielny systém ochrany, ako je systém prijatý iným členským štátom (pozri v tomto zmysle rozsudky Läärä a i., už citovaný, bod 36; Zenatti, už citovaný, bod 34, a z 11. septembra 2003, Anomar a i., C-6/01, Zb. s. I-8621, bod 80).
- 39 V tomto prípade je na mieste zdôrazniť, za prvé, že podľa vnútroštátneho súdu zákaz obchodného prevádzkovania zábavných hier predpokladajúcich simuláciu násilných aktov proti osobám, najmä predvádzanie aktov zabíjania osôb, je v súlade s úrovňou ochrany ľudskej dôstojnosti, ktorú mala vnútroštátna ústava zaistiť na území Spolkovej republiky Nemecko. Okrem toho treba skonštatovať, že zákazom vzťahujúcim sa len na variant laserovej hry, ktorej predmetom je strieľať na ľudské terče, a teda hrať sa na „zabíjanie osôb“, sporné rozhodnutie nepresiahlo to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa sledovaného príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.
- 40 Za týchto okolností rozhodnutie zo 14. septembra 1994 sa nemôže považovať za opatrenie, ktoré neoprávnene zasahuje do slobody poskytovania služieb.

- 41 S ohľadom na vyššie uvedené posúdenie je na mieste odpovedať na položenú otázku tak, že právo Spoločenstva nebráni tomu, aby hospodárska činnosť spočívajúca v obchodnom prevádzkovaní hier simulujúcich akty zabíjania bola predmetom vnútroštátneho opatrenia o zákaze prijatého z dôvodu ochrany verejného poriadku vzhľadom na skutočnosť, že táto činnosť zasahuje ľudskú dôstojnosť.

O trovách

- 42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Právo Spoločenstva nebráni tomu, aby hospodárska činnosť spočívajúca v obchodnom prevádzkovaní hier simulujúcich akty zabíjania bola predmetom vnútroštátneho opatrenia o zákaze prijatého z dôvodov ochrany verejného poriadku vzhľadom na skutočnosť, že táto činnosť zasahuje ľudskú dôstojnosť.

Podpisy